

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — В Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 8½ год. пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хоруцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Революційний стан в Італії

(X) Після вістий консервативних дневників італійських не находила ся Італія від трьох десятиок літ свого встановлення в так тяжким стані переселення внутрішнього, як тепер. Навіть ворохобня викликана в листопаді 1897. р. в Римі, яка опісля проявила ся вразною революцією 8. до 10. мая 1898 в Медіоліні, що після заяви правительства змагала до відорваня північної Італії і основаня там республіканської, — не була так грізна, як теперішнє зворушення. Від більше як тижня завів міністер внутрішніх справ Джоліті таку строгу цензуру телеграм і кореспонденцій призначених для заграниці, що про дійсний стан ворохобні, яка обгорнула цілу Італію, тим менше можна мати якийсь погляд, позаяк і дневникарство італійське, в часті зовсім застановлене, а в часті приневолене мовчати про сю ворохобню. Одиак сама обставина, що від 25. лютого всі залізничні не лише на апенінських півострові, але й на Сицилії віддано у військовою управу, коли тимчасом в 1898 р. лише для двох головних ліній адриатичкої і середземноморської покликано військових залізничних урядників, вказує на широкий обсяг теперішнього руху. Ще лішше пояснює ся значіння теперішнього зворушення тим, що вже 25. січня змобілізовано резервістів пописового року 1878 в цілій державі і що рух сей стоїть в звязі з теперішнім міністерським переселенням і з страшною партійною боротьбою, яка тепер терроризує весь край.

Від минулого року, відколи демократичне міністерство Цанарделі Джоліті урядувє, розпочала ся між соціалістичним, республіканським і радикальним стороництвом завзята боротьба, щоби податливий політичний матеріал робітників здобути для себе. Всі три стороництва прийняли до своєї програми соціальні реформи, а де лише яка-так була спромога викликати робітничу змову, ішли соціалістичні, республіканські і радикальні проводирі з собою на навперейми. Кождий хотів бути першим на місці, і кождий хотів другого перевишнити в обіцянках. Вела ся між ними боротьба о провід бідних робітників, котрих голови, забаламучені зовсім соціалістичними теоріями, не були вже спосібні в озгоричено боротьби о плату виробити собі якийсь тверезий суд в тих справах. Серед таких обставин очевидно осягнули найбільшій вплив сі проводирі, котрі, безглядні в лайці, безсовісні в обіцянках, орудували такими сильними середниками, які були потрібні, щоби перекинути всяку опозицію. По так пильнім зворушуванню народних мас розпочато з початком сего року сими загальними змовами, які нині обняли весь півострів. Нині маємо там змови з різних причин. Почтові і телеграфічні урядники зробили змову, позаяк демократичний міністер хоче їм накинати уніформ, який їм не подобає ся. Дня 21. лютого повстала змова, щоби повалити мі-

ністерство, і тим завдати йому невдоволене задля начерку законів про розводи. Роблено змови, щоби вимусити загальну реформу участі жєнщин і дітей в роботі, а роблено також змови, боїшнші те саме робили. Колиж тим способом розворушено робітників, мало дійти в Турині, подібно як в Триєсті, до загальної змови. Соціалістичний посол Моргарі, відомий яко проводир змови підчас будови залізничі через Самільоні в медіолінській ворохобні, викликав в Турині насамперед застанову роботи газових робітників, яка сейчас проявила ся — а се в характеристичне для політичної ворохобні. До сей змови прилучили ся зараз пекарі, хоч мало-що спільного мають з газовими робітниками, а небагом така проявила ся в Турині ворохобня, що дійшло до барикад і всяких грізних насильств. Значним помноженем військової залози і ужитєм піонерів до роботи в газових фабриках повело ся овладіти сей рух і обернути місто перед нещастєм, яке могло би стати ся, щакוליб розворушені товни почали по сьому господарити в нїм по усуненю нещого осьвітлени.

Після невдачі загальної змови в Турині мала бути така сама викликана в Римі. Скликано віче безробітних, яке по нагальних бурливих сценах згодило ся, спонукати організованих робітників до голосування про конечність загальної змови. До сего від 21. до 24. лютого визначеного голосованя явило ся однак з 14.000 записаних в робітничих палатах осіб ледви четвертина і більшістю 902 голосів зайняли ся проти загальної змови. Се поражене революційних агітаторів в Римі не спінняло їх від дальшої агітації. Лише видана задалегідь демократичним міністерством заборона таких віч і значне поготівле війська охоронило Рим перед таким збіговиском товни, яке бувало в Турині і в інших містах.

Вже в останнім тижні січня загрозив залізничній персонал обидвох великих товариств залізничних півострова застановою роботи. Рух сей такі прибрав розміри між залізничним персоналом, що вже 24. січня побоювано ся, що задля недостачі потрібної обслуги нічні поїзди не будуть могли ходити. В тій небезпеці міста Турин, Таранто, Кастелямаре звернули ся до правительства, щоби дало їм до розпорядимости військовою службу залізничну. В Римі зараз після перших познач залізничної змови все приготовлено, щоби зараз перевести увійсковлене залізничної служби. Колиж відтак 24. марця мала наступити застановка роботи, скликано зараз раду міністрів, яка сейчас одобрила дотеперішні приготування, так що зараз о півночі телеграфічно покликано приспесіслених до залізничної служби військових як і змобілізовано резервістів останнього року в цілій державі. Від рана 25. лютого вступило около 18.000 військових до залізничної служби, котрі окрім своєї військової плати побирають приписані залізничним регуляміном винагороди за залізничну службу. Залізнична змова починає військовою скарбови денно около 70.000 лір видатків, а крім того обтяжає

поодинокі залізничні товариства. Італійський карний закон предвиджує для залізничного персоналу грошені кари від 500 до 3000 лір, як і часове усуненє із служби за застанову роботи. Длятого залізнична змова буде також мати важкі наслідки для самого залізничного персоналу. Великі надвинки у видатках, які край понесе наслідком увійсковленя залізничі, не дадуть ся так зично відчувати як ті безприкладні втрати, які би наглою застановою руху залізничного поїс край в промислі, торговлі і інших галузях. Можна припускати, що увійсковлене залізничі сим разом так само підбуло ся спокійно як 1898 р. Тоді всі стачні обсадили військові відділи під начальством офіцарів. Они прийняли резервістів, які ставили ся обняти залізничну службу і під військовою охороною наділи залізничні відзнаки і зараз розпочали службу. Вже від 1896. року річно около 250 офіцарів осягло залізничне образование, так що се обставина дозволила перевести зовсім достаточне уладженє військової служби при залізничних.

За прикладом, який Італія дала перед чотирма роками, пішла Німеччина і Франція і подібно як Італія забезпечили ся відповідним законом, який на случай змови дозволяє покликати військових до залізничної служби і тим способом забезпечити ся проти змови, яка може стати грізною особливо підчас місцевої ворохобні, мобілізації або війни і довести до дуже важких наслідків. Для Італії, котра має майже самі приватні залізничі, такий закон тим потрібніший, як для иньшої держави, де в державні залізничі. Але се вказівкою і для иньних держав, щоби подумати про такі можливі випадки, колиб залізничні робітники або низша служба залізнична застановила роботу.

Сучасний рух в Італії показує, що навіть строго-демократичне міністерство може бути обставинами приневолене до таких мір, які звычайно приписують консервативним або абсолютним правительствам. В часі, коли робітникам і иньшим суспільним класам вільно організувати ся, не може й держава лишити ся без криккої організації, щоби обезпечити собі виконанє приписаних на себе задач.

Наколи політичні стороництва надуживають свободи організації, щоби викликувати ворохобні і наносити шкоди цїлій суспільности, терроризувати народні маси, то й держава має обовязок станути в обороні ладу і zagrożених інтересів суспільности. Се природна рівноправність, а міністерство Цанарделі-Джоліті було би приневолене взяти ся до переведеня сеї рівноправности, хоч би було стораз демократичнійше, як є.

В 1898 р. висловив республіканець др. Колянні свій жалє про непевність карности італійського війська, з підмогою котрого приврєнено спокій. «Але се оруже зломить ся, щакולי військо перейме ся соціалістичними і республіканськими поглядами», писав він. Однак можна мимо того сподівати ся, що італійському правительству поведе ся удержати лад і втихомирити ворохобню

викликану соціалістичними і республіканськими елементами.

Русини на Буковині.

Промова пос. Єротя Пігуляка в державній раді.

(Кінець).

Друга заповідь була би така: Ти не повинен перенкаждати Русинам, коли они хочуть мати школи не тільки народні, але й висші. Передовсім рускі гімназії доконче потрібні на то, аби виховати руских панотців, аби з народу вишла руска інтелігенція, котра би дбала про потреби народу. Ті гімназії нехай будуть так улажені, щоби в них можна зовсім добре вивчити німецьку мову, але знова не так, як тепер, що на науку німецької мови йде найбільше часу і вже в першій класі вчать кількох предметів по німецьки. Через то руским дітям нема легкого доступу до гімназії, як то показало ся на так званих руско-німецьких рівнорядних класах в Чернівцях.

Подібно можна би екласти і иньші жаданя Русинів, особливо ті, що мають на увазі добробит народу.

З піднесенем просвіти народу мусіло би йти в парі і піднесенє добробиту. Переселене в иньші краї не на часі; против него мусіло би правительство і ся висока палата почати такі заходи, в котрі нарід вірив би. Треба би зложити гроші на сплату селянських довгів і купно виставлених на продаж ґрунтів, щоби мали де люди переселювати ся таки в самім краю; треба би так ж і ті причини усунути, що спонукують людей до звичайного переселеня. Для иньших народів на заході держави зробили вже стілько доброго, що пора би вже нагадати собі і Русинів на крайнім сході і зробити дещо і для сего забутого народу, що так сумлінно пильнує своїх повинностей суверотив держави.

Православний релігійний фонд, що пятину Буковини тримає у своїй мертвій руці, міг би тут також помочти. Може він будувати касарні, то міг би заратувати і той нарід, що має собою наповнювати сі касарні і проливати кров за державу і за край; на тім фонд нічого би й не втратив. Тільки троха доброї волі, а все пішло би гладко.

Дуже шкодять, ба навіть нівечать малі господарства теперішні великі оплати при переписуваню на других людей. Малі маєтки просто з'їдають геометри, нотарі, стемплі та ріжні иньші оплати. Треба вже раз доконче установити, що від такого а такого малого маєтку не платять ся жадних драчок, або треба ті оплати значно зменшити. То, що робить геометер і нотар, міг би так само цілком добре зробити й уряд.

Так ж треба би для охорони бідних людей установити таку міру на мужицькі маєтки, щоби до якоїсь міри їх зовсім не вільно було ліцитувати. Бо як не вільно тепер накладати екзекуції на назначену малу пенсію або на зняряди ремісника, так само не повинно бути вільно ліцитувати і назначеного наперед найменшого господарства мужика, без котрого він не годен жити. (Посли годять ся з тим). Бо так, як тепер є, здає ся, якби сама держава дбала о то, щоби мужики зійшли на зарібників без землі.

Страшно нівечать тепер нарід лихварі, а між ними найстрашніші малі банки, що ведуть своє злодійське ремесло в білий день тай прилюдно. Ті банки заложені на то, аби зовсім на нужду звести нарід. Тут треба доконче зарадити і установити державних контролорів на такі банки, треба законами обмежити їх самоволо.

Дальше страшно шкодять народowi горівка й иньші напитки. Се інтерес держави в тім, аби спинити троха продаж тих напитоків. (Посли годять ся на то). Передовсім треба назначити, скілько коршем можна отворити для народу; коли на що иньше дають дозвіл (концесию), то дивлять ся на то, чи оно дуже потрібне, чи ні, а при коршмах не зважають. Бо не тільки злодії крадуть, як є нагода, але й люди паничать, як є нагода. А не треба вам і казати, яка шкода від пивниці і для родини і для громади і для держави.

Оттакі жаданя мав би я поставити тут від буковинських Русинів. Докладнійше поговорю я про наші потреби в осібних внесенях або при нагоді, як будуть радити над сим або тим уступом бюджету. Тоді вже буде залежати від волі до праці тай від прихильности сеї високої палати і високого правительства, щоби і руский нарід у всім набрав сили. Бо то не штука при кожній нагоді хвалити ся, що гладко платять великі податки, тим народам, що жали на кошти другого, мали все ласку і до всього були перші. Перші не дадуть иньшому народови дахнути, звяжуть его на всі боки, а потім кажуть гордо на другий нарід, що він не годен з ними зрівнати ся, що він меншевартий.

Не треба доводити до зневіри!

Висока палато! По тім всім, що я доси говорив, може буде кому дивним здавати ся, що я тепер скажу. Річ така, що — хоч оно може й дитинно — а я таки не соромлю ся признати ся, що маю довіре до сеї високої палати і до високого правительства. Я вірю в то, що в них добра воля робити то, що добре, а там, де треба, усунути на бік лихе. І я вас дуже прошу о то, не відбрати того дитинного довіря, яке є в мене і в провідників буковинських Русинів, не доводити нас до того, щоби ми не мали вже на нікого надії, щоби ми вдавали ся в розпуку. Бо розпука, звісно, не добре радить, відбирає чоловікови розум і спокій тоді, коли

его найбільше потрібно, і може накоїти великого лиха і там, що вдали ся в розпуку, і тим, що довели до розпуки.

Теперішні пани, що панують у Галичині, такого натворили, що вже між галицькими Русинами видко недобрі позначки: тут може настати велике нещастє. Люди, і то такі, що ліпше мають ся, цілими громадами втікають стрімголов до Америки; коли так дальше піде, коли не полекшає Русинам, то і просвічені Русини не стерплять і готові забути ся та заподіяти щось нерозважне. А причин до того й не треба більше, досить і тих, які є.

Перше виїздили до Америки тільки галицькі селяни, а тепер уже й буковинські виїзять. Тут уже не можуть порадити і провідники буковинських Русинів, що я з ними тримаю руку; але в чім иньшим — то ще їх нарід слухає. І в нас могло би легко дійти до того, що люди вже не мали би нікого надії, вдали би ся в жаль великий, але теперішні провідники буковинських Русинів не допускають до того.

Та хоч живе наше в Буковині ще не таке замотане, як у Галичині, то проте хто знає, чи буковинським Русинам не тяжше жити, як галицьким. Галицькі мають хоч свою руску церкву неварушену і виховали собі таких патріотів священників, що їм начудувати ся не можна; їм удало ся також видерти від ворогів чотири цілі рускі гімназії. А буковинські Русини можуть навіть утратити свою народну православу церкву; бо вже й сьогодні переважна частина неруских панотців у руских громадах і більша часть старшини над панотцями — то найтяжші вороги рускої справи в Буковині, що нічим не дадуть ся ані умоляти, ані упросити. А до того буковинські Русини уже десятки літ — ще в 19-ого столітї затягли ся о першу руску гімназію в Буковині, тай не можуть єї дістати.

Провідники буковинських Русинів не мають у тім ніякого свого інтересу, щоби самим вести нарід. У нас у Русинів з такого веденя народу буває тільки велика журба і праця, що ради не можна собі дати, а хісна для провідників нема з того ніякого. Тільки патріотичне серце каже тим провідникам заступати ся за нарід, з котрого виїшли, заступати ся за чорно-жовту (австрійську) вітчизну, що хоч як покравдала Русинів, а все ще в себе дає їм найбезпечніший захисток, щоби могли доходити до розуму, як другі народи в Европі. Таких то гадок я приймаю ся тут, коли приходять ся мені нащось годити ся, або не годити ся. Тому я буду голосувати за там, щоби перейти до докладної наради над бюджетом, тай за иньшими потребами держави буду голосувати; але притім не перестану впомянати ся, щоби для Русинів зробили то, що їм належать ся, і щоби не отягали ся то зробити, бо инакше 3½ мільона Русинів у Буковині і в Галичині можуть такого натворити, що то нікому не виїде на користь.

Андрій Веретельник.

„Курка“.

(З сільських весняних образків).

(Кінець).

Та й то за дурно нікто не хотів вести.

— Буде пачка тютюну за штири нових, то підемо дядку! — казав парубок.

Максим обіцював і йшли, але нині він не може ані нового обіцяти, так виражував собі. Силував ся, аби дівнати иньших, але не міг, на че сили загубив, а тут як на нещастє й старий гайовий прийшов — нелюдяна собака...

Вже смеркло, як робітники зі зрубів були під селом, за ними сліпав Максим.

— А що дядку, куди підете селом, чи загуменками?

Питали його.

— Загуменками, тільки будь

добра дитино, виведи мене на стежку, там жінка виїде напротів.

Вивели на стежку і пішов.

— А ви куди Максимихо? — крикнула з шони Текля Баланова до Максимової жінки, що йшла загуменками.

— Та йду напротів старого, десь нині на зрубі заіпнів ся, курку має, щоб не заліз де сам...

— А я вам, чуєте, новину скажу, може й ви чули її вже?

— Ні — мовить Максимиха.

— Ходіть-но на той бік — шепче Текля.

— Та знаєте, що Варвашка Ковалева таки справді відьма була, не дурно говорили...

— Небжжа...

— Ая, чуєте, ходить по смерти, хресто-святій, що ходить, я сама колись тутка бачила, як бігла білою кицькою до вийтишнього обісця...

І вона стала дива оповідати Максимівсі за відьму і иньші, а та стояла, слухала і забула за Максимову «курку».

— Слухай, бігме, що відьма вже є між нашою бульбою, хоче розконувати, чи що, іди подиви ся.

Вбігла задихана вийтиха до хати і казала чоловікови.

— Не віриш? Текля мені оповідала Баланова, що кицькою бачила її, а тепер між бульбою між кіпцями шелестить соломою, бігме, вийди ти й переконавш ся. Кума твоя з того світа прийшла.

Війт глянув на переликану жінку, здвигнув раменами, взяв шапку на голову і вийшов на гумно.

На городі за тинном, де стояла в кіпцях законана бульба, справді щось шелестіло соломою і стогнало. Війт перехрестив ся і пішов між кіпці, між котрими блукав Максим.

— Гей, а хто тут! — крикнув війт.

— Я, хто там...

— Що за я!

— Ну, Максим Клишавий.

— А ти що тут робиш?

— А хто ви?

— Що, ти осліп, що тут робиш, питаю тебе? — кричав в урядовім тоні війт.

— Я йду із зрубів та заблудив, «курку» маю...

— То-то, бач дідовід, як уміє дурного вдавати та вимовляти ся. Уже близько півночі, а він зі зрубів йде, кажи просто, що бульби хотів вкрасти, от що!

Не помогли Максимові ні толкованя, ні просьби, він саме в півночі опинив ся в громадському шпихлірі...

Він був обезсилений цілком та зморений, що не чув сам себе. Лежав на вогкій землі і водив очима по тьмі, але добачати нічого не міг.

— От біда — думав. — Через ту «курку» злодієм зістав...

Десь аж коло полудня прийшли і випустили Максима з арешту. Війт до того часу у самого гайового пересвідчив ся о його вчерашнім alibi.

— От з мене стовп, — казав Максим — пожалував Олексі штири нових на тютюн, був би завів до дому, а так цілий день стратив... Сліпий нічого не варт без проводира...

Вкінці бесідник говорить про значення і становиско німецької мови в Австрії і виводить, що хотіли бона як посередничя мова між ріжнородними народами Австрії є доконечною, то всеж таки признанє єї державною є непорядне і неможливе. Добровільно кождий учить ся сеї мови, розумів єї і говорить нею, але примусити себе до офіційального уживаня чужої мови ніхто не дасть себе в свободній Австрії. не дасть себе примусити славянська більшість.

Державна рада.

Засіданє палати послів розпочало ся о 4 год. пополудни. На дневнім порядку розділ бюджету: «Міністерство внутрішніх справ» а іменно «центральный заряд», «адміністрация політична», «безпечність публична» і т. д. Референтом пос. Морсей.

В дискусії заняв слово др. Кос і полемізує з референтом, який в рефераті виказав пожалуванє, що політична адміністрация має за мало власти і додав висказ, що Галичина під тим зглядом становить виїмку. Політична адміністрация в Галичині розпоряджає великим засобом власти. Отже бесідник докazuje, що якраз єя сильна власть галицької адміністрації є причиною тих характеристичних відносин, які цїхують Галичині.

Польске Коло очивидно хвалить собі єї відносини. Бесідник є то клубу, пос. Гурскі, в бюджетній комісії навіть жалував ся, що обсяг діяльности галицької політичної адміністрації є ще за мало широкий — однак инші представителі галицького населеня, які також засідають в єїй палаті, не мають досить слів на осужденє тих відносин в адміністрації. Отже де є правда? Се питанє важке не лиш для цілої Австрії. Галичина з огляду на зятне число свого населеня і на поважне число своїх послів відгравает в державі важну ролю. Не в законах лежить причина злого, але в тім, що політична адміністрация Галичини спочивает в руках польської шляхти.

Галицький намісник є мужем довіря шляхти і старає ся о се, щоби староства були обсажені людьми, пригідними шляхті. Міністер-родак, се також повірник шляхти польської і служать на се, щоби ударемнювати наміри центрального правительства, змиряючі до усуненя недостатч в політичній системі в Галичині. Політична адміністрация в сїм краю не вгає ся зовсім зпасилдовати закони, де їй лише сего потреба. В сїм лежить обсяг єї діланя. В инших краях шанують закони, в Галичині діє ся інакше, особливо в часі виборів. Бесідник наводять слухачі виборчих надужить так при виборах до державної ради, як і до сейму і до громадских репрезентацій.

Протести против громадских виборів чекають не раз по чотири і пять літ на полагодженє в старостві, коли нововибрана репрезентация не подобает ся панови старості. А коли і єї способи недостаточні, то староство радить собі просто, сусеєдуючи начальника громади. В сеїй спосіб політична адміністрация завжди обсягає свою ціль.

Бесідник жалувє ся дальше на се, що староства відповідають по польски на рускі письма громад і парохіяльних урядів. Відтак вносить др. Кос резолюцию, якою жадає знесеня §. 9. закона про поборюванє худобячої зарази, а вкінці апелює повобно до правительства, щоби признало недостатчї політичної адміністрації в Галичині.

Пос. Лупул підносить також недостаточність політичної адміністрації, жадає зменшеня політичних округів та реформа адміністраційного поступованя. Підносить ряд постулятів для Буковини і дякує президентови міністрів за заяву прихильности для краю, бажаючи, щоби она сповнила ся нарешті конкретними ділами.

Пос. Версенасі обговорює відносини в Градисці і домагає ся італійского університету в Триесті.

Пос. Пляс жадає знесеня речинцевої торговлі збіжем і застерігає ся против поновного заведеня обороту млива. Після промови пос. Квекіча, який жалував ся на кривди Сербів в

Дашмаці, перервано наради і назначено слудуючі на нині о 10. год. рано.

Пора відновити передплату!

Н О В И Н К И.

— Календар. В середу: гр.-кат. Льва еп. Агатопа; рим.-кат. Евзевія. — В четвер: гр.-кат. Тимотея; рим.-кат. Віктора.

— При зміні місяця просимо наших ВПов. Передплатників відновити передплату і вирівнати залежлости, бо інакше будемо прийеволені здержати висплку часописи.

— 3 товариства «Січ» у Відні (VIII. Piaristengasse 46). На надвичайних загальних зборах товариства, що відбули ся дея 19. лютого с. р. вибрано такий виділ: голова: Роман Перфекцій, ст. прав; заст. голови: Осип Боцял, ст. теол.; писар: Лев Посацький, ст. прав; касиєр: Ілько Попович, ст. маляр. акад.; бібліотекар: Зенон Кузеля, ст. фільос.; заступники видлових: Микола Щуровский, ст. прав; Федір Примаєк, ст. фільософі. На зборах ухвалено зміну статута в сїм напрямі, що товариство «Січ» має стати товариством виключно академічним і має заснувати заомоговий фонд.

— «Січ» у Львові. Українська молодіж у Львові основує нове товариство «Січ». Статути товариства вже затвердило намісництво, а перші загальні збори відбудуть ся імовірно в суботу.

— В Рудні коло Львова в тамошній Читальні «Просвіти» відбули ся Шевченківські вечерніці устроєні групою молодіжи (головно технічної) зі Львова, а заходом о. Ганицького. На вечерніці зложили ся: житєпис Шевченка, оповіданя з козацької історії, читанє і обьяснюванє Шевченкових творів, гра на цитрі та хор. По вечерніцях відбула ся в Читальні перекуска, при якій вела ся весела та при тім патріотична гурторка.

— Іменованя і перенесеня. Краєва шкільна рада іменовала в народних школах: Івана Югана учителем 6-кл. школи муж. в Чорткові; Сабіну Ольгу Гайльманівну мол. учителькою шк. жіп. в Бібрці; Романа Новака управителем а Людвіку Голубянку мол. уч. 2-кл. шк. в Близнім; Антона Поливку управ. і Стефанію Темницьку мол. учит. 2-кл. школи в Вільківцях; Софію Сельманівну мол. учит. 5-кл. шк. в Жидачові; Михайла Крупу управ. і Анну Левицьку мол. учит. 2-кл. шк. в Новім Селі; Броніславу Сімонетті мол. уч. 2-кл. школи в Гандзлівці; Вікент. Малевського управ. 2-кл. шк. в Путятинцях; Станіславу Захарєву мол. уч. 2-кл. шк. в Дулибах Учителями і учителями шкіл 1-класових; Володислава Левицького в Візіві; Льва Жеглена в Тираві сільній; Каєтану Жуковску в Баричі; Мальвину Піонтковску в Рилеві; Василя Сагайдака в Острівчику.

Краєва шкільна рада перенесла: Карола Файнера з Ходачкова великого на управителя 2-кл. шк. в Устечку; Генриха Бачинського в Писковича до Бінчарєвої; Ігнатія Горучка з Раби вижної до Дзянша; Елеонору Сленякову стар. уч. і Станіслава Сленячка мол. уч. 4-кл. школи в Баранові на рівнорядні посєди до 5-кл. школи в Радомислі.

Краєва шкільна рада перенесла в стан сучасничку: Броніславу Сакитовску учит. в Русотичах; Ольгу Шустакєвичівну учит. в Брустурах.

Міністер просвіти переїсє шкільних інспекторів округних: Пос. Сковроньского з Камінки струм. до Самбєра; Антона Левандовского з Ліска до Снятина; Мецислава Поповича з Перемисля до Ліска; Тому Заборняка з Турки до Бучача та іменовув єго шкільним округним інспектором в IX кл. рангі.

— Зіступником краєвого комісаря для Банку краєвого в місєє п. Савчака, іменовув краєвий виділ п. М. Глиджука.

— Цісар дарував решту карі 14 в'язням в ріжних карних заведенях. В єїй чотарнайцітці є по одному в'язневи з карного заведеня мужєского і жіночого у Львові.

— Одні і другі вдоволені. Дня 26. лютого відбули ся великі лова на диків в камеральних лісах «Рипянка-Вистова». Ловці, яких було 12, убили 24 штуки диків і були вдоволені богатим вислєдом ловів. Ще радійші були мужики, коли дізнали ся, що менше о 24 шкідників, буде нищити їх поля.

— Богомольний злодій. Нотований в поліції злодій Станіслав Конош станув в неділю по Службі Божій в дверях Успенської церкви у Львові і тихцем перешукував кишені виходячих з церкви. Сю безбожну маніпуляцію замітив поліціант Ачкєвич і забрав Коноша до арешту.

— Заряд Читальні польско-литовско-української в Берні швайцарским уділяє всяких інформацій що-до студій на тамошнім університеті. Адреса товариства: Bern (Schweiz) Polnisch-ukrainisch-ukrainisches Lesezimmer, Hallerstr. 29.

— Неясна господарка. Вже не раз підношено жалоби на краєве бюро продажи соли при краєвім виділі, котре утворено чейже в иншій намірі, ніж оно поступає. Та жалоби ті остають ся безуспішні. Бюро не узглядняє християнских товариств, читалень і других оферентів, що раді би зачати ся розпродажею соли, а цілими вагонами достарчає єї жидівским спекулянтам, тож жиди корчмарі як давнійше так і тепер майже виключно займають ся продажою соли і при леда случайности самовільно підносять єї ціну.

— П. Демянчукова, б. сотрудинокви «Дѣла», що намагав ся відобрати собі житє, не грозить ніяке небезпеченство і небавом виїде зі шпиталю.

— На фонд академічної молодіжи зложив в нашій Редакції ВП Володимир Лопатинський, урядник велізницї у Львові, 10 К; разом від 18. лютого 71 К.

— На книжочку вкладкову Товариства взаїмн. кредиту «Дністер» ч 1300 на фонд заомоговий для академічної молодіжи вплинули до дня 28. лютого с. р. 55.483 К 40 с.

— Переписка Редакції. ВП. Із. Лєг. в Лим. «Мол. Укр.» за падолист і грудень 1901. р. — як на: інформовано — появить ся сего тижня. Не наша річ вдавати ся в причини опізненя. Згадана часопись повинна се пояснити. — ВП. Яр. Горд. в В. Лист дійшов.

Телеграми.

Бідень, 4. марца. З Берлина доносять до N. W. Tagblatt-y, що німецке правительство супроти трудностей, на які натрафлює німецький митовий проєкт в парламенті, рішило цофнути теперішнє предложенє і представити палаті скорочену митову тарифу. Про виповідженє торговельних трактатів правительство не думає.

Берлин, 4. марца. В двірєких кругах панує велике невдоволенє з причини мало етикетальної форми депеші доньки президента Розевельта міс. Алїції до цісаря Вільгельма про хрест німецкого корабля. Сїй обєтавині приписують, що цісар доселі ще не відповів на сю телеграму.

Бруксєля, 4. марца. Цукрова конференция відбула вчєра перед полуднем коротке засіданє, на яким відчитано текст конвенції. Положенє підписів наступить нині. Конвенция обнимає 14 артикулів. В кругах делегатів удержують, що цукрову конвенцию предложать вже на весні парламентам: австрійскому, німецкому і угорскому.

Софія, 4. марца. Вибори до собравия в цілім краю відбули ся сунокійно. Після дотенерішних відомих результатів вибрано 97 правительствєнників, 28 народовців, 8 стамбуловістів, 10 каравеловістів, 7 демократів, 10 аграрників, 9 лібералів і 8 соціалістів.

Рим, 4. марца. Giornale d'Italia доносить з Сальонки, що македонський комітет перепачкував до Македонї 20.000 карабінів з амуницією.

Рим, 4. марца. Урядовий дневник оголошує, що король не прийняв димісії кабінету і що парламент знов екликаний на 19. с. м.

Льондон, 4. марца. Вчєра розійшла ся поголоска про смерть Цециля Родеса.

Поетичний зільник.

Молодість.

О, де ти, молодість? Вернись!
Ще політуєм, поживем:
Ще днин кохання, як колісь,
Солодких чашу розієм!

Чому тебе прудку, дурний,
До себе я не привязав?
З тобою-б, раю мій сьвятий,
Тепер, обнявшись, вікував!

Не знав, не чув би осени —
Сумних пристаркуватих днів:
З квітчастих літа і весни,
Життя-б вінок роскішний плів!

Як козаченько молодий,
З тобою-б в парі я кохавсь;

Як соловейко голосний,
Любовним співом заливався!

А був би невен, що зима
Буття земного старість — край,
Мене з тобою не злама,
Не зірве молодощів рай!

Я-б не жахавсь тоді її:
Не гризла-б серденько скарга,
Що стиха назурі свої
На мене старість простяга...

О, де ти, молодість? Вернись!
Ще політкуєм, поживем:
Ще днин кохання, як колісь,
Солодких чашу розівем!!

1900. р. Василь Шваев.

На провесні.

Вкруг грізно вітер свище —
Бють громи вряд,
На бідну землю паде град —
Вкруг вітер грізно свище.

Ген за селом страшно урвище —
На ньому чудний цвіт
Валить ся з ніг, працає сьвіт...
Вкруг вітер грізно свище.

Рида, сумує цвинтариче —
І плач підземний ллєсь...

Душа рида і серце рвєсь —
Вкруг вітер грізно свище.
Пр. 27/1. Остап Луцький.

Пустіть, пустіть нас в сьвіт...

Пустіть, пустіть нас в сьвіт,
Побавитись весною,
Ужити щастя літ,
Заплакати любкою!

Пустіть, пустіть у маї,
У море сонця, цвітів,
У зелененький гай
Із тисячами привітів!

До молодих ростин,
Пустіть серця малії,
Пустіть, пустіть, — звиким
Розвіють ся надії!

Весна, то якби сон
Дрібенької дитини,
Загляне до вікон
Та знов у сьвіт полине!

Євген Мандичевский.

Надія.

Вічно жить в нестерпнім болю,
Вічно клясти люту долю

Люту і лукаву,
І стогнать в ударах гори
Мов скажених флях моря,
Так стогнать без вгаву,
І любить той сьвіт без краю
І любить його в відчаю,
Я вже сил не маю...

І леліять барвни мрії,
І жаркі, палкі надії,
Дати серце, руки,
Бачить, як пануть поволи,
Мов листоньки з вітром в поли,
Мліти все з рознирки,
І бажати ідеалу
І прощатись з ним помалу:
Ох, се люти мука!

І літять над земні доли,
Наче вітер той на волі,
По над чорні хмари,
І глядять, як слабнуть крила,
Мре надія, никне сила,
Ох, се люти карі.

Гей, розвійтесь мої болі
Мов ті вихри ген у полі,
Прилягніть спокійно,
Най приплинуть знов надії,
Виєхнуть очи, снічнуть вій,
Близнуть знов надійно.

Ілько Гаврилюк.

— ЧИК ЗАСНОВАНА 1892 —

Товариство взаїмних обезпечень

Львів, ринок ч 10. (дім «Просьвіти».)

в єдиноким руским Товариством аскураційним.

Фонди «Дністра» з днем 31. грудня 1901

Дністер

Фонд резервовий	386 402 кор. 83 сот.	} разом 645.383 кор. 59. сот.
Резерва премій	205 227 " " "	
Резерва спеціальна	6.000 " " "	
Фонд емеритальний	47.753 " 76 " "	

«Дністер» обезпечає будинки як також збіже і нашу протів шкід огневих. Веїтри ВІІ. Ординарияти припоручили «Дністер» Вєч. Духовєньству і всім вірним.

Оплата премій в «Дністрі» є уміркована, а чистий зиск — надвижку з оплат — розділяє

«Дністер» межі своїх членів яко звороти. В р. 1900 і 1901. вивосить зворот 8%. Шкоди виплачує «Дністер» дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив «Дністер» 5.075 відшкодовань в сумі 2,656 787 кор.

Члени «Дністра» можуть без перешкоди зятягати позички в Банку краєвим і касах ощадности, бо каси ті приймають поліси «Дністра» при позичках гіпотєчних

На жите можна обезпечати через «Дністер» — капітали на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти і т. д. — краківським Товариством, а з провізії від тих обезпечень відступав «Дністер» часті на рускі добродійні цєли

Агенції передає «Дністер» радо селянам, господарям, особавво де нема «Дністра». Агенти заробили 349 486 кор. провізії.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра»

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

На жите обезпечайте ся тільки через «Дністер».

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сєвїшна.
Нова вличава і сензацийна програма!

від 1 до 15. марця 1902.

При євнучасті військової музики 24. п. п.

1) 5 The five Juggling Johnsons, найбільша сензацийна повість американська, переходить границі можливости. 2) Загадка ХХ столїтя Everhaef, король обручів. 3) Miss Katharina B rtho, prima balerina театру „Metropolitan Opera House“ в Новім Йорку. 4) Las Estrelas, іспанські тансерки. 5) Miss Saïda, воздушна артистка. 6) Petra Pultara, екцентрична субретка. 7) The Zola's, ексцентричні акробати в продукційних ніколах не виджепих. 8) Les Mistrel Parisien, парискі сїлїваки улїчї. 9) La Belle Haller, найзнаменїтша данська субретка. 10) Сичоборода найбільшїй та найгарїйшїй образ американського бісєкюпу!

Що дит о 8. год. вєчером велике предетазєне. В недїлю і сєвїта два предетазєненя. Що артистичнї High Life предетазєненя. Бїлетн вчаснїйше можна замовляти і набути в конторї Пальона при ул. Кароля Людвїка ч. 9, у Львові.

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лєв Лопатинський.

Конкурс на мужа

комедия в 5 актах з мїського побуту.
Цїна 90 сот.

Через пять є довгих актїв гумор дїяльнїй і сїмїзм і уанїї не дають уїстїти веселому настроєву штудїї, та надєє ся так для вїстави аматорских кружкїв інтелїгенцї, як і для легкої аєстурї. Набути можна в Стєвартїйськїй конторї у Львові

МУРОВАНІЙ ДІМ

з офіцинами, садом і огородом
в БЕРЕЖАНАХ (ч. 4. побіч ставу)
продам сейчас за 4.000 зр.
Зголошеня приймає Редакция «Руслана».

Галицька Каса

Щаднича у Львові

опроцентовує почавши від дня 1. марця 1902. р. нові вкладки по 3-6% і видає на них нові вкладкові книжочки.

Опроцентованє давних вкладок по 4% остає без зміни.

Докладки на даєні книжочки не буде приймати ся.

Львів, дня 27. лютого 1902.

Галицька Каса Щаднича у Львові.

Одинока

(рекламована „докторами“)

Підручна Істория рускої літератури

від найдави до найнов. часєв для ста шїх, молодежи і пр. вїйшла з друку. Дїстати можна: у Пєсїфа Зєстїрїця, Берєжанї, по 85 кр. в цєртї м.

Вже вийшов

Альманах руско-українських богословїв. Прєхороше виданє на велїновїм паперї стоїть лишє 3 корон.

Чистий зиск призначений на запомоговий фонд академиків.

Замовленя приймає п. З. Сушко, Львів, Ринок ч. 10. П. п. і друкарня п. Вл. Шїйковського, Львів, Копєрїка ч. 5. — Також книгарня Тов. Наук. ім. Шевченка, Львів, Чарнєцкогo ч. 26.